Behandeling

Doelgerichte therapie

Als u kanker heeft, kunt u mogelijk een behandeling krijgen met doelgerichte middelen. We noemen dit ook wel Targeted Therapy.

Er zijn verschillende soorten middelen die onder doelgerichte therapie vallen. Uw arts of verpleegkundig specialist stelt vast welk doelgericht middel in uw geval het meest geschikt is.

In de specifieke kuurinformatie leest u welke bijwerkingen voor dat middel gelden. Of u last krijgt van bijwerkingen is niet te voorspellen. Iedere patiënt reageert anders op de behandeling, ook al is deze hetzelfde. De meest voorkomende, algemene bijwerkingen vindt u in deze folder. We geven daarbij ook steeds tips en adviezen.

Podcast 'In behandeling'

Luister onze podcast 'In behandeling' voor meer informatie over doelgerichte therapie. In de podcast krijgt u een rondleiding over de afdeling, vertelt een patiënt over zijn ervaringen en geven onze zorgverleners uitleg over het behandeltraject.

Luister de podcast 'In behandeling' (https://app.springcast.fm/podcast/in-behandeling-kanker)

Bekijk het filmpje over doelgerichte therapie:

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/doelgerichte-therapie).

Kanker.nl heeft een voorlichtingsfilmpje (https://youtu.be/rsdx8cbivUY) gemaakt om uit te leggen hoe doelgerichte therapie werkt.

Hoe werkt doelgerichte therapie?

Met doelgerichte therapie proberen we kankercellen meer doelgericht te remmen in hun groei. Dit geeft minder schade aan gezonde cellen.

Doelgerichte therapie kan op verschillende manieren werken:

- Doelgerichte therapie kan de kankercellen direct te doden.
- Doelgerichte therapie kan de kankercellen ‘zichtbaar’ maken voor het eigen afweersysteem. Het eigen afweersysteem zal de kankercellen vervolgens vernietigen.
- Doelgerichte therapie kan ervoor zorgen dat de tumor geen nieuwe bloedvaten aanmaakt. De tumor krijgt dan geen voeding en zuurstof meer. Kankercellen sterven daardoor af.
- Doelgerichte therapie kan de groei van de kankercellen verstoren.

Doelgerichte therapie kan als enige behandeling worden gegeven. Dit noemen we monotherapie. Soms geven we het samen met andere behandelingen, bijvoorbeeld met chemotherapie.

Kuurinformatie

U krijgt van de arts of verpleegkundig specialist informatie over de specifieke behandeling (de kuur) die u gaat krijgen. Daarin staat ook de planning wanneer u het medicijn krijgt, hoe dit wordt toegediend en welke bijwerkingen u kunt verwachten. U kunt

de informatie over de kuur die u gaat krijgen en informatie over bijwerkingen ook vinden op www.bijwerkingenbijkanker.nl (https://www.bijwerkingenbijkanker.nl/).

Het is mogelijk om sommige kuren doelgerichte therapie thuis toegediend (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/oncologische-behandeling-thuis) te krijgen. Uw zorgverlener kan u hier meer over vertellen.

Vaccinaties

We adviseren u om u te laten inenten tegen griep (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/griepprik-voor-mensen-met-kanker). Dit gaat via de huisarts, in oktober of november. Alleen als u het afgelopen jaar Rituximab of Obinutuzumab heeft gekregen, hoeft u geen griepvaccinatie te krijgen.

Vaak is ook een inenting tegen pneumokokken (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/pneumokokkenprik-voor-mensen-met-kanker) aanbevolen.

Bij andere vaccinaties moet u altijd eerst met uw behandelend arts overleggen of u deze tijdens de behandeling mag krijgen.

Veiligheid rondom doelgerichte therapie

Het doelgerichte medicijn dat u krijgt, blijft nog een aantal dagen in uw lichaam. In uw urine, ontlasting en braaksel zitten dan nog resten van het medicijn. Hoe lang dit duurt, hangt af van het medicijn dat u krijgt. Deze periode noemen we de risicoperiode.

Gebruikt u elke dag doelgerichte medicijnen? Dan blijven er resten van het medicijn in uw urine, ontlasting en braaksel zitten. De risicoperiode blijft dan doorlopen.

Welke maatregelen nemen zorgverleners?

Tijdens de toediening en in de risicoperiode nemen zorgverleners extra maatregelen. Zo proberen zij te voorkomen dat ze in contact komen met het doelgerichte medicijn of resten daarvan in uw urine, ontlasting en braaksel.

Voor zorgverleners gelden uitgebreidere maatregelen dan voor u en uw naasten. Dat komt doordat zij veel met doelgerichte medicijnen en de resten daarvan in aanraking komen.

Wat kunt u zelf doen?

Tijdens de risicoperiode is het belangrijk dat u op het volgende let:

- Spoel het toilet na gebruik 2 keer door met de deksel dicht.
- Bent u een man? Ga dan zitten als u plast. Zo voorkomt u dat urine opspat.
- Maak het toilet en de douche 1 keer per week schoon. Doe dit vaker als ze erg vies zijn. Gebruik een pH-neutraal schoonmaakmiddel, zoals allesreiniger. Gebruik geen chloor.
- Heeft u urine, ontlasting of braaksel gemorst? Dep dit dan eerst op met keukenpapier. Maak de plek daarna goed schoon met water en een pH-neutrale allesreiniger. Gebruik hiervoor wegwerp schoonmaakdoekjes.
- Komen u of uw naasten in contact met urine, ontlasting of braaksel? Was dan meteen goed uw handen.

Wasgoed

- Is uw wasgoed in de risicoperiode bevuild met bijvoorbeeld urine, ontlasting of braaksel? Was dit dan zo snel mogelijk.
- Was dit wasgoed eerst apart met een koud spoelprogramma. Daarna kunt u het samen met de andere was op het normale programma wassen.

Afval

Is er tijdens de risicoperiode urine, ontlasting of braaksel op afval gekomen? Doe dit afval dan in 2 afvalzakken en sluit deze goed af. U kunt de zakken daarna bij het gewone huisafval weggooien.

Contact met uw naasten

De maatregelen hierboven zijn voldoende. U hoeft geen extra maatregelen te nemen in de omgang met uw partner, (klein)kinderen of andere naasten. U kunt ook gewoon hetzelfde toilet gebruiken.

Bijlage mondverzorging

Hoe voorkomt u geïrriteerd mondslijmvlies?

Onderstaande maatregelen gelden tijdens de kuur én in de eventuele rustperiode.

Algemeen

- Poets 4 keer per dag uw tanden, de binnenkant van uw mond en uw tong. Doe dit na elke maaltijd en voor het slapengaan. Gebruik een zachte (elektrische) tandenborstel en tandpasta met fluoride. Fluoride helpt uw tanden te beschermen. Heeft u een gebitsprothese? Maak deze dan schoon met vloeibare zeep of afwasmiddel. Spoel de prothese daarna goed af met kraanwater.
- Spoel na het poetsen uw mond goed met water. Doe dit zonder uw gebitsprothese.
- Spoel uw tandenborstel na gebruik goed af onder stromend water. Zet de tandenborstel droog met de borstelkop naar boven in een beker.
- Smeer uw lippen 4 keer per dag in met vaseline of lippenbalsem. Hierdoor ontstaan er minder snel kloofjes.

Specifieke aandachtspunten bij een ‘eigen’ gebit

- Maak voor het slapengaan de ruimte tussen uw tanden en kiezen schoon. Gebruik hiervoor een zachte, natgemaakte houten tandenstoker of flosdraad met een waslaagje. Doe dit alléén als u gewend bent om tandenstokers of flosdraad te gebruiken. Anders is de kans op tandvleesontstekingen en bloedingen groter.

Specifieke aandachtspunten bij een gebitsprothese

- Doe uw gebitsprothese 's nachts uit en bewaar deze op een droge plek.
- Leg uw gebitsprothese 1 keer per week in water met een theelepeltje natuurazijn. Dit helpt voorkomen dat er tandsteen op uw prothese ontstaat.
- Gebruik geen reinigingstablet. Deze kunnen uw mondslijmvlies irriteren.
- Spoel uw gebitsprothese goed af onder stromend water voordat u deze weer indoet.

Poetsinstructie

1. De buitenkant: plaats de borstel in een hoek van 45 graden tegen de rand van het tandvlees. Maak kleine, heen- en weergaande bewegingen zonder druk uit te oefenen.
2. De binnenkant: plaats de borstel verticaal tegen de achterkant van de onder- en boventanden. Maak korte, op- en neergaande bewegingen.
3. De binnenkant van de kiezen: plaats de borstel weer in een hoek van 45 graden op de rand van het tandvlees. Maak kleine heen- en weergaande bewegingen zonder druk uit te oefenen.
4. De kauwvlakken: deze poetst u met korte schrobbewegingen. Als u met een elektrische tandenborstel poetst, hoeft u zelf geen poetsbewegingen te maken.

Hoe behandelt u beschadigd mondslijmvlies?

Ook als u deze adviezen opvolgt, kan het slijmvlies in uw mond veranderen. U kunt bijvoorbeeld last krijgen van: pijn in uw mond of gevoelig zijn voor ‘hard’, gekruid, heet en zuur eten en drinken. U kunt ook gevoelig zijn voor heel warm en/of heel koud eten en drinken. Andere verschijnselen zijn roodheid, het dikker worden van het mondslijmvlies (oedeem), brandend gevoel, bloedend tandvlees, kloofjes, witte plekjes, of een droge mond.

Heeft u een of meer van deze klachten? Neem dan contact op met de verpleegkundige. De verpleegkundige bespreekt met u onder andere de volgende behandeling bespreken:

- U blijft uw gebit dagelijks verzorgen zoals hiervoor beschreven staat. Het spoelen van de mond mag zo nodig vaker, hier zit geen maximum aan.
- Ook ’s nachts als u wakker bent, spoelt u de mond.
- Vermijd het gebruik van zure dranken, gekruid eten, hard ruw voedsel, hete dranken of heet voedsel.
- IJswater verkoelt en werkt pijnverzachtend. Kamille (-thee, Kamillosan®) kan verzachtend werken bij kapotte slijmvliezen.

- Als u een gebitsprothese heeft draag deze zo weinig mogelijk totdat het mondslijmvlies weer hersteld is. De gebitsprothese bewaart u droog. Mogelijk bent u niet in staat om uw tanden te poetsen vanwege pijn of andere klachten. U kunt dan ter overbrugging van deze periode spoelen met chloorhexidine. Hiermee verwijdert u de tandplaque.
- U spoelt met 15 ml chloorhexidine 0,12% gedurende 1 minuut. U doet dit steeds na het spoelen met water.
- In verband met de werkzaamheid van chloorhexidine 0,12%, mag u na het spoelen een half uur niets eten of drinken.
- Chloorhexidine kan een bruine verkleuring geven van de tanden en kiezen. Na het stoppen met de spoelingen verdwijnt deze verkleuring geleidelijk.

Wanneer moet u contact opnemen?

Als u wordt behandeld met chemotherapie, immunotherapie en/of doelgerichte middelen, dan is het belangrijk dat u bij bepaalde klachten contact opneemt met het ziekenhuis.

Wanneer moet u contact opnemen? (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wanneer-moet-u-contact-opnemen)

Praktische tips

MijnJBZ

Via MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Dit is mogelijk door in te loggen via mijnjbz.nl of via de MijnJBZ-app: HiX Patiënt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/meer-informatie-over-mijnjbz/mijnjbz-app-hix-patient).

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Oncologisch Centrum (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oncologisch-centrum)

Hematologie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/hematologie)

Borstcentrum (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/borstcentrum)

Longgeneeskunde (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/longgeneeskunde)

Meer informatie

Kanker (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/kanker)
Kanker is een ingrijpende ziekte. Alles waar u mee te maken krijgt voor, tijdens of na de behandeling hebben we voor u verzameld op onze pagina 'kanker'.

Code ONC-245

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis